

Fiskets Gang

Utgitt av Fiskeridirektøren.

Kun hvis kilde oppgis, er ettertrykk fra „Fiskets Gang“ tillatt.

32. årg.

Bergen, Torsdag 7. mars 1946.

Nr. 8.

Abonnement kr. 10.00 pr. år tegnes ved alle postanstalter og på Fiskeridirektørens kontor. Kr. 16.00 utenlands.
Annonsepris: Pristariff fåes ved henvendelse til Fiskeridirektørens kontor. „Fiskets Gang“'s telefoner 16 932, 14 850.
Postgiro nr. 691 81. Telegramadresse: „Fiskenytt“.

Glimrende skreifiske.

Svære skreiforekomster påvist i Lofoten,

hvor 13 182 tonn i ukefangst. — Tregt vårsildfiske.

Totalfangst skrei 55 683 tonn.

Totalfangst vintersild 2 233 035 hl.

Værforholdene i uken som endte 2. mars var forholdsvis bra i Nord-Norge, ikke fullt så gode i Sør-Norge. Skreifiskeriene befestet ytterligere det gode inntrykk en har hatt av dem tidligere i vinter. Det ble tatt rike fangster i Troms og Vesterålen. Lofotfisket var utmerket med ukefangst 13 182 tonn. Skreifisket lenger sør er økende. Vårsildfisket har ikke innfridd de forventninger en stilte til det. Fisket må karakteriseres som tregt. Fetsild- og småsildfisket i Troms gir godt utbytte til de få bruk som deltar. Kystfisket for øvrig var noe mer omfattende enn i foregående uke.

Fiskeriene.

Driftsforholdene i forløpne uke var gjennomgående ganske gode. Skreiforekomstene synes frem-

deles å være meget rike. Med en totalfangst pr. 2. mars på 55 683 tonn ligger årets fiskemengde betydelig over mengden i de 15 foregående år. I 1939 var det imidlertid nær ved fisket like meget som i år med 53 169 tonn. I 1929 var fangsten større med 61 037 tonn.

Troms: Gode fangster tatt i Vestfinnmark tilføres fortsatt Tromsø og til dels Skjervøy. Fisket i Troms fylke i siste uke ga en samlet ukefangst på 2033 tonn, sesongens største ukefangst. Det var praktisk talt fullt sjøvær gjennom hele uken og fangstene uten unntakelse gode. Imidlertid opplyses det at der iblant opptrer kjøpermangel, idet flere av tilvirkernes anlegg nå er fullstaplete med saltfisk. Fisken tar langsomt til å bli noe mindre og magrere. Der noteres fiskevekter ned i 300 kg. pr. 100 stk., leverholdighet ned i 1400 kg fisk pr. hektoliter lever og tranprosent ned til 35. Hittil i år er der i Bjarkøy fisket 216 tonn, Hillesøy 2080, Berg og Torsken 3230, Karlsøy 567, Tromsø 900, Tromsøysund 893 tonn. I fylket er der fisket 7989 tonn, som er betydelig mer enn i noen av krigsårene, men mindre enn i 1940 og 1939 med 8862 og 8633 tonn.

Vesterålen—Yttersiden: Det foregikk et utmerket fiske der ukefangsten ble tils. 2931 tonn. I alt er der i sesongen fisket 13 163 tonn mot 5830 tonn samtidig i fjor. Så vidt vites er kvantummet

JEG GRATULERER

med bladets «gjenoppstandelse» og vil gjerne si at jeg synes at det fra et annonse-synspunkt presenterer seg atskillig fordelaktigere enn før» — sier en kjent reklamemann i et brev til »Fiskets Gang»

Juksafiske i Lofoten.

Deltakelsen i Lofoten tegner til å bli meget stor i år. Alt i uken som endte 23. februar var det møtt fram 15 382 mann fordelt på 4236 farkoster. Men over halvparten av disse, eller 2341 farkoster fisket med juksa. Bildet er hentet fra Thor Iversens bok om »Utviklingen av fiske og fiskemetoder i Norge«.

ikke overtruffet tidligere. I siste uke var fisket best i Øksnes og Langenes samt i Borge med ukefangster på 1137 og 748 tonn. I Øksnes og Langenes ble det tatt 1500—2500 kg på garn, 3000—7000 kg på line. I Borge ble det tatt 800—2500 kg på garn, 1200—2600 kg på line og 800—2000 kg på dypsagn. For øvrig nevnes ukefangsten i Bø med 487 tonn, i Andøya med 298 og i Gimsøy med 259 tonn. Det var fullt sjøvær hele uken i Øksnes og Langenes, 5 hele, 1 delvis sjøvær i Andøya, 3—6 sjøvær i Bø, 4 hele og 2 delvise sjøvær i Borge.

Lofotfisket. Det utmerkete fiske fortsetter og ukefangsten kom opp i 13 163 tonn til tross for at der var en del landligge for juksaflåten og mindre båter for øvrig. Der er fisk å få så å si over alt på hele feltet, men størst tyngde skal der være på Hølla, hvor forskningsfartøyet »Johan Hjorth« har påvist med ekkolodd skreityngder av rent uvanlig omfang. Det uttales at der er de beste utsikter for fisket, som uten tvil vil bli rent rekordartet dersom værforholdene holder seg like gode videre framover i sesongen. Deltakelsen i fisket er allerede meget stor, og det er neppe tvil om at den vil øke tilsvarende utover mot slutten av mars. Hittil er der oppfisket i Lofoten 32 699 tonn skrei — et kvantum som ikke har sitt sidestykke så tidlig i sesongen bortsett fra helt tilbake i 90-årene. Der er frammøtt 4981 båter med 17 825 fiskere. Dette tall ligger høyt, men ikke så høyt som deltakelsen samtidig 1939 og 1937. Skreien holder seg fremdeles ganske fyldig og fet. Fiskevekten for garnfisk er 427, linefisk 374, juksafisk 377 kg pr. 100 stk, leverholdigheten er henholdsvis 760, 880 og 880 kg fisk pr. hektoliter lever, som har en tranprosent på 52. Av land-

kjøpere er der nå frammøtt 276, av kjøpefartøyer 95. Der er i drift 69 trandamperier, hvorav 1 på sjøen.

Helgeland—Salten: Ukefangsten ble 130 tonn og i alt er der fisket 525 tonn — betydelig bedre enn i noen av årene tilbake til 1937 med 647 tonn. Det fiskes bra for Myken og Selvær og Træna, mens fisket for Valvær går mot slutten.

Nord-Trøndelag: Viknafisket er begynt. Der er tatt linefangster i Nordøyan på 600—1500 kg, snørefangster på 240—600 kg, i Sørgjeslingan linefangster på 90—750 kg.

Sør-Trøndelag: Fisket var delvis værhindret i siste uke — der var omtrent 4 sjøvær. Der er noe fisk å få for alle værene — mest for Sula. Ukefangsten i fylket var på 252 tonn og i alt er der fisket 819 tonn mot 992 og 314 tonn de 2 foregående år.

Møre og Romsdal: Det ligger nå bedre an med skreifisket. Spesielt tas det pene fangster på snøre, således opptil 1250 kg. I fylket ble det i uken fisket 318 tonn og i alt er der fisket 588 tonn mot 946 og 477 de to foregående år.

Vintersildfisket.

Ukefangsten under vårsildfisket var på 666 301 hl, som må regnes som meget beskjedent.

Fisket har vært delvis hindret av mindre bra værforhold, men har dessuten vært smått og variabelt. Snurpefisket har vært direkte dårlig — det er bare 3 dager, at snurperne har vært i fangst med noenlunde heldig forløp, nemlig ved 2 anledninger på Kalsmedgrunnen utfor Jæren og ved en anledning

Teksten forts. s. 78.

Rapport nr. 4 om forsketisket pr. 2/3 1946.

Distrikt	Ukefangst	Kg. fisk pr.		Tranprosent	Antall fiskefark.	Antall mann	Totalfangst tonn	Anvendelse				Damptran hl.	Lever til annen tran hl.	Rogn		
		100 stk. fisk sløyd	Hl. lever					Hengt tonn	Saltet tonn	Fersk tonn	Filet tonn			Saltet hl.	Fersk m. m. hl.	
Finmarkvinterfiske	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Troms	2033	300—450	800—1400	35—57	214	1248	7989	114	5938	1851	86	3594	1319	3852	1020	
Lofotens opps.d.	13282	374—427	760—880	52	^{a)} 4981	17825	32699	6476	21754	4201	263	17254	—	^{b)} 17841	6362	
Lofoten forøvrig	2931	300—450	650—1000	40—55	^{c)} 324	2025	13163	1970	7648	3406	139	7974	—	3703	3601	
Vesterålen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Helgeland-Salten	130	—	—	—	—	—	525	107	35	365	18	300	12	55	188	
Nord-Trøndelag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sør-Trøndelag	252	300—305	—	—	—	—	819	—	39	778	2	75	^{d)} 93	55	574	
Møre og Romsdal	318	300—350	712—1100	48—54	631	1824	588	—	32	549	7	236	—	50	299	
Tils.	18946	—	—	—	—	—	55683	8667	35446	11150	520	29433	1424	25556	12044	

Sammenlikning med tidligere år.

År	Tonn sløyd torsk									Anvendelse torsk			
	Finmark Vinterf.	Troms	Lofotens opps.d.	Lofoten forøvrig og Vesterålen	Helgeland—Salten	Nord-Trøndelag	Sør-Trøndelag	Møre og Romsdal	Tils.	Hengt tonn	Saltet tonn	Fersk tonn	Fersk filet tonn
1946 til 3/8	—	7989	32599	13163	525	—	819	588	55683	8667	35754	11150	520
1945 - 3/8	—	1734	12527	5830	225	—	992	946	22254	1599	3921	16000	734
1944 - 4/8	1945	1592	19067	6786	213	—	314	477	30394	1135	6128	21474	1657
1943 - 27/2	3266	3194	8644	4910	29	—	21	151	20215	464	1386	16785	1580
1942 - 28/2	2881	3783	13049	7117	181	19	344	639	27994	907	8057	18142	888
1941 - 3/8	7592	4438	20794	9120	142	42	320	1177	43625	6773	19036	14301	3515
1940 - 2/8	7971	8862	13721	6715	144	61	123	742	38278	5378	21701	10827	372
1939 - 4/8	21832	8633	14420	7505	74	—	155	500	53169	6419	43817	2933	—
1938 - 5/8	3619	5441	8418	4093	154	—	152	486	22363	3824	15844	2695	—
1937 - 6/8	2259	7177	18876	8045	647	149	654	1114	38921	7561	26900	4460	—
							1000 stk.						
1946.....	—	2001	8224	3413	139	—	261	181	14219	2196	8959	2901	163
1945.....	—	430	3296	1478	56	—	318	264	5842	414	1013	4213	202
1944.....	633	413	5043	1775	55	—	90	142	8151	302	1657	5756	436

År	Anvendelse biprodukter				Lofoten											
	Damptran hl	Lever til annen tran, hl	Rogn Saltet hl.	Rogn Isset hl.	Hengt tonn	Saltet tonn	Fersk tonn	Filet tonn	Damptran hl	Rogn Saltet hl	100 stk. sløyd fisk veier	Kg. fisk pr. hl. lever	Deltakelse			Tranprosent
													Kjøpefart.	Fiskefark.	Fiskere	
1946 til 3/8	29433	1424	25556	12044	6446	21684	4201	268	17254	17841	374/427	760/880	95	4981	17825	52
1945 - 3/8	11012	178	4838	11998	1254	3119	7798	356	6578	3854	360/400	800/930	33	3513	12274	50
1944 - 4/8	11818	148	2733	19181	854	5149	12178	886	7796	1692	330/415	920/1060	48	4134	14938	48
1943 - 27/2	6419	1278	2809	7737	253	461	6703	1227	2555	1669	380/419	1033/1207	45	3010	11817	45
1942 - 28/2	10980	291	5397	11426	412	4731	7529	377	4056	3611	340/500	900/1230	45	3038	11485	35—53
1941 - 3/8	19237	400	10259	16861	4966	9823	4472	1533	7860	6636	400/550	800/1270	59	3647	13628	43—55
1940 - 2/8	28981	1548	10880	8761	2834	8632	2254	—	5891	5691	360/480	800/1100	37	5357	17421	47—57
1939 - 1/8	25654	1580	26980	16704	7755	20406	1065	—	14245	17331	340/420	800/1250	225	6531	20276	48—55
1938 - 5/8	10733	706	5837	7188	1422	6022	974	—	4015	2459	340/500	700/1200	156	4531	16716	46—56
1937 - 6/8	21371	326	14340	9996	4775	13040	1061	—	10288	8506	340/415	750/1150	167	5207	18662	46—55
									1000 stk.							
1946.....	—	—	—	—	1627	5465	1034	98	—	—	—	—	—	—	—	—
1945.....	—	—	—	—	330	812	2060	94	—	—	—	—	—	—	—	—
1944.....	—	—	—	—	228	1361	3217	237	—	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Herav 63 tonn saltfilet. ²⁾ Herav sukkersaltet 2923. ³⁾ Hvorav 622 garnbåter, 1540 linebåter, 2819 juksabåter, hvorav i Østlofoten 489/678/2513, Vestlofoten 115/687/306, Værøy og Røst 18/175/0. Der er fremmøtt 276 landkjøpere, 95 kjøpefartøyer og i drift 69 damperier, hvorav 1 på sjøen. ⁴⁾ 502 hl lever til tran etc. er ført vekk fra distriktene. ⁵⁾ Omfatter deltakelsen i Andøy, Øksnes og Langenes, Bø samt Borge oppsynsdistrikter.

Vintersildfisket pr. 24. febr. 1946.

Anvendelse	Oppfisket Pr. 17/2	Dagsfangst						Total fangst 24/2	Mot i fjor samme dato
		18/2	19/2	20/2	21/2	22/2	23/2, 24/2		
Eksporert fersk	145 541	—	1 381	320	6 634	25 598	10 691	190 165	223 807
Saltet	331 663	149	2 722	4 856	3 326	6 804	25 325	374 845	226 465
Hermetikk	49 535	300	470	395	7 998	4 142	9 228	72 068	71 459
Fabriksild	759 135	43	1 765	14 240	2 792	2 351	29 921	810 247	764 138
Agu	36 344	—	811	1 325	912	698	1 700	41 790	30 814
Fersk innenlands	61 652	—	297	65	1 908	1 468	954	66 344	154 800
Ialt	1 383 870	492	7 446	21 201	23 570	41 061	77 819	1 555 459	1 471 483
<i>Fangstredskap:</i>									
Landnot.	8 787	—	—	—	—	—	—	8 787	112 246
Snurpenøt.	809 980	—	—	—	5 753	25 472	6 554	847 759	780 909
Drivgarn	565 103	492	7 446	21 201	17 817	15 589	71 265	698 913	578 328

Storsildsesongen ble avsluttet 15/2 med følgende sluttall: 137 761 — 326 410 — 46 770 — 754 158 — 36 254 — 61 652
1 363 005 — 8 787 — 796 081 — 558 137.

på strekningen fra Jarstein ved Skudenes nordover til Røvær. Lørdag 2. mars ble snurpernes beste dag i uken med omlag 85 fangster på tils. 82 000 hl, men heller ikke dette er meget, redskapsmengden tatt i betraktning. Settegarnsfisket på sin side had ikke hatt noe godt lag. Der har vært tatt delvis gode fangster i Akrehamnområdet, men her kvitnet silden sjøen i slutten av uken, hvorfor fisket der må regnes som avsluttet. På Skudenesfeltene har det overhodet ikke foregått noe fiske av større omfang, hvorfor det antas at vårsilden ikke vil ta opp på det felt i år. Ved Urter vest for Karmøy har det foregått et delvis bra garnfiske, dessuten har det vært litt å få ved Røvær. Fisket på Egersundsgrunnene har enkelte dager vist tilløp til å slå til, men dermed er det også blitt.

Nordover langs kysten av Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Sør-Trøndelag inntil Sula later det til å være bra muligheter for drivgarnfisket, som også har gitt ganske bra fangster.

Utsiktene for vårsildfisket ved ukeskiftet var noe ubestemmelige. Der var da av vintersild oppfisket tils. 2 233 035 hl mot på samme tid i 1945 tils. 1 753 972 hl. For øvrig henvises til tabell annet steds i bladet.

Fetsild- og småsildfisket.

Det regnes med en ukefangst på ca. 60 000 hl småsild og fetsild, som alt er fisket i Troms. Det beste fiske har foregått på Andfjorden i Bjarkøy og i Kvernensund, hvor 10 bruk har hatt meget godt utbytte hver for seg. Silden her i Bjarkøy har for størstepartens vedk. holdt størrelsen 20 stk. pr. kg og

noe av silden er blitt levert til agn. For øvrig har det foregått et ganske godt fiske i Kalfjord i Tromsøysund og i Lyngen. I Kalfjord er sildens størrelse 20—34 stk. pr. kg og i Lyngen 25—34.

Kystfisket for øvrig.

Det var litt mer fart i dette fiske. Det tas ganske gode seifangster på feltene utfor Ålesund, enn videre går det delvis bra med seifisket fra Espevær i Sunnhordland. Håbrandfisket fra Ålesund har også gitt delvis bra utbytte, således hadde en båt den 4. mars ca. 8000 kg. Pigghåfisket i Sogn og Fjordane har gjort en begynnelse, idet der er åpnet adgang til eksport av et prøveparti til Belgia. Pigghåpartiet for Måløy var således på 53 tonn i siste uke. Prisen oppgis til 15 øre pr. kg.

Litt av hvert.

Høyere ferskfisk-kvoté på Storbritannia. Fiskeriutsending Carsten Hansen i Newcastle meddeler at kvoten for fire uker fra og med inneværende uke er forhøyet til 300 »long tons« (1 long ton = 1016 kg) iset fisk i kasser pr. uke.

Olaf Trønvold heter »Fiskets Gang« s annonsekvisitør. Vi takker for den gode mottagelse som han hittil har fått. Flere vil få besøk av ham etter hvert.

Korvetten »Eglantine« har avsluttet sitt vintertokt på sildefeltet, hvor det ble drevet forsøk med Asdic i samarbeid med Fiskeridirektoratet.

Vintersildfisket pr. 3. mars 1946.

Anvendelse	Oppfisket pr. 24/2	Dagsfangst						Total- fangst 3/3	Mot i fjor samme dato
		25/2	26/2	27/2	28/2	1/3	2 og 3/3		
Eksporert fersk.....	190 165	10 650	21 478	13 948	26 449	1 940	35 500	292 839	237 251
Saltet	374 845	24 278	46 356	37 725	37 870	23 320	20 193	571 717	287 367
Hermetikk	72 068	7 690	8 701	6 107	2 697	2 037	8 973	103 958	89 729
Fabrikk-sild	810 247	4 854	31 938	75 934	90 863	45 455	60 178	1 148 805	941 924
Agn.....	41 790	1 414	2 734	2 951	3 175	987	190	60 050	30 814
Fersk innenlands	66 344	1 300	2 034	871	1 968	2 440	1 103	62 666	167 787
Tils.	1 555 459	50 186	113 241	137 536	163 022	76 179	126 137	1) 2 233 035	1 753 972
<i>Fangstredskap:</i>									
Landnot	8 787	—	—	—	—	—	—	8 573	118 496
Snurpenot.....	847 759	11 207	18 497	7 027	35 908	1 920	88 157	1 015 117	834 966
Garn	698 913	38 979	94 744	130 509	127 114	74 259	37 980	1 209 345	800 510

1) Her er inntatt korleksjon vedr. storsildfisket, hvis utbytte er 1 374 280 hl, hvorav eksp. fersk 130 470, saltet 333 540, kippers 42 455, fabrikk-sild 776 494, agn 43 063, fersk innenlands 48 258. Fisket med landnot 8 573, snurpenot 800 723, garn 564 984. Selve korleksjonen omfatter følgende talopp-gave (i samme orden) + 1 1275 ÷ 7 291 + 7 130 ÷ 4 315 + 22 336 + 6 809 ÷ 13 394 ÷ 214 + 4 642 + 6 847.

Trålersaken er under debatt over hele landet. I en debatt i Bergens Handelsforening nevnte Fiskeridirektøren at det fra Fiskeridirektoratet var gjort henvendelse til forskjellige interesserte for å få meddelt deres syn på saken. På annet sted i bladet bringer vi et utdrag av denne henvendelsen.

Situasjonsrapporter for siste halvpart av februar 1946.

Fra fiskeriinspektøren i Finnmark, datert 2. mars: Storm og uforholdsmessig kulde har overveiende hindret fisket, særlig ute ved kysten. Noen båter oppkommet med forholdsvis gode fangster, delvis hyse og småkveite. En del storsild er tilført distriktet og store mengder lodde er kommet utenfor Bugøyenes og strømmer inn fjorden. På loddeegnet line innerst Varangerfjorden pene fangster torsk, mens intet på line utenfor Bugøyenes. Agnmangelen skulle således inntil videre være avhjulpet. Skulle været og avsetningsforholdene bedres er utsiktene for tilførsler av fisk ganske gode. Flere større båter gjør seg nå klar til fisket. For Midtfinnmark er fisket ubetydelig grunnet mangel på fiske-redskaper. Det sist tilførte barakkemateriell viser seg å være gamle og brukte og mindre tjenlig. Ellers er forholdene som tidligere telegrafert.

Fra fiskeriinspektøren i Troms, datert 2. mars: Fra midten av februar til omkring 20. februar var det meget ugunstig vær som hindret all fiskedrift, men fra den tid har været artet seg meget gunstig med laber ostlig bris med få kuldegrader. På de fleste fiskefelter gode forekomster av skrei. Strekningen Torsvåg—Burøysund—Gryllefjord godt linefiske med fangster opp til 16 000 kg, men garnfangstene

har avtatt en del. Enkelte steder fanges skreien kloss i land, men tranprosenten er svært lav i forhold til bankfiske. Skreien blir hovedsakelig saltet da eksporten ligger nede for tiden. Fra Burøysund meldes at avsetningsvanskelighetene begynner å melde seg, da all salteplass er opptatt. Fra Skorøy meldes om svært fiske den siste tid, så Skorøy Produksjonslag har arbeidet for full kraft, døgncapaciteten har vært oppe i 20 000 kg, så nå er alt som kalles salteplass opptatt. Dersom ikke eksporten kommer i gang snart ser det ut for å bli kjøpermangel på de fleste steder, hvis været holder og fisket fortsetter som hittil. Fiskerne fra Skjærvøydistriktet meddeler hertil at der er meget fisk. For Uløybukt er det bare å sette garnene utenfor kaien så får en fisk nok, men ingen kan drifte da det hersker kjøpermangel så båter som har bruk for å drive Lofotfiske er dratt av gårde. Melding om storartet fiske på Breivikbotn i Vest-Finnmark, men da ingen kjøpere på stedet, må de som drifter gå hertil med skreifangsten som har vært opp til 20 000, vanlig 15 000 kg. Alle mindre båter kommer lastet. Fisket foregår helt inn i fjorden så nært land en tør drifte. Sildefisket har tatt seg opp den senere tid så for Kalfjord har poserne tatt last hver dag. For landnotene ingen fangst. Storparten av silden er gått til fabrikk. Fiskerne klager over mangel på oljeklær.

Fra fiskeriinspektøren i Nordland, datert 2. mars: Fisket en del hindret av uvær og bruksmangel, men ellers foregår jevnt til dels meget godt skreifiske Vesterålen, Lofoten, delvis Innlandet og Helgelandsværene. Fra Bø meldes fangster opp til 7000 kg og for Gimsøy meldes pr. 23. februar oppfisket i alt 565 tonn. Agn- og oljetilførsel tilfredsstillende. Tidligere i perioden rapportertes kjøpermangel for flere vær, men avsetningsforholdene nå bedre. Mangel på arbeidshjelp til fiskebrukene, hvis arbeidsforhold delvis

En kald sesong.

Drivgarnsfartøyer som var ute på feltet nå

Nordre innløp til Egersund 9. februar

»Vintersildfisket« er en publikasjon i serien »Årsberetning vedk... gir her seks bilder som dokumenterer den usedvanlig kolde sesonger

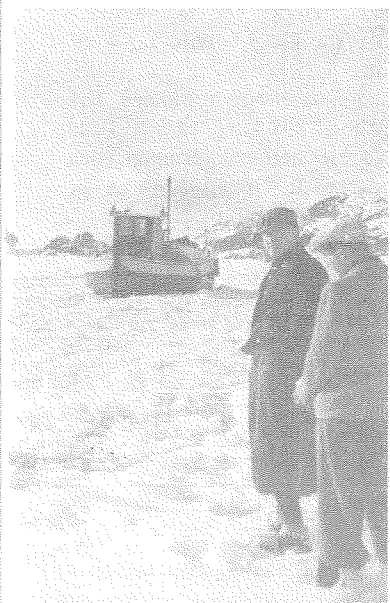
Sesongen ble preget av streng kulde, stormfullt vær — til dels med snetykke — og i de sydligste distrikter dessuten av isforholdene.

Kulden var særlig framherskende og strengere enn i manns minne. Med noen overdrivelse ble det sagt at tauverket frøs til spiraler eller ble som glass. Beinfrosne nøter og garnlenker vanskeliggjorde i stor utstrekning arbeidet på feltet, og det var ofte fare for nedising. I flere fiskevær frøs ledningene fra brønnenleggene slik at vannspørsmålet ble vanskelig å løse.

Utdrag av oppsynssjef Vikses beretning om sesongen 1942.

januar 1942. (Foto: S. Clausen, Haugesund).

(Foto: J. W. Eskildsen, Egersund).

(Foto: O. Raugsæther, Dalsbygd).

«Fiskerier». Den er filsalgs i bokhandelen for en billig penge. Vi gjen-
oppsynssjefens tekstilige beskrivelse av isforholdene tar vi med følgende:

Særlig i januar, men til dels også i februar, var været stormfullt. Sørosten var dog framherskende slik at en i stor utstrekning kunne arbeide under land likesom arbeidet på havet ikke ble hindret av havsjø når stormen la seg. Selv om ikke sørosten i forbindelse med frost anses som godt sildevær må dog vindforholdene på sett og vis karakteriseres som gunstige. Men uheldige kombinasjoner av storm, kulde, snetykke og manglende fyrbelysning framkalte situasjoner som gjør at sesongen vil minnes lenge.

vanskeliggjøres av frost. Fiskerne har hatt en del brukstap, men hittil stort sett vært heldige. Sildefisket Tysfjord meldes avsluttet. Skjellgraving og reketråling begynt Alstads- haug. For øvrig ubetydelig fiske i distriktet grunnet bruks- mangel og deltakelse Lofoten. Enkelte hvalfangere ventes snart begynne sesongen.

Fra fiskeriinspektøren for Møre og Romsdal og Trøndelag, datert 1 mars: Værforholdene har vært ugunstig nar unntatt de siste dager og fisket har av den grunn vært strekt hemmet over hele distriktet. Silden står fremdeles fra Svinøy til Titran. Godt fiske på Svinøyhavet og for Nordmørsværene, men helst mislig for Romsdals- værene og Kundereliet. Det ser ut for at silden trekker fra land over hele distriktet, og hvis der ikke kommer nye innsig er det fare for at sesongen blir kortvarig. Seifisket har gitt tangster opp til 2000 stykker pr. båt, torskefisket har tatt seg en del opp over hele distriktet. Der er tatt garnfangster fra 180—2400 kg, linetangster fra 240—3000 kg og snøre- fangster fra 140—900 kg. Det opplyses at fisken ennå står høyt i sjøen. Fortsatt mangel på fiskeredskaper, særlig torskegarn og liner.

Fra fiskeriinspektøren for Vestlandet, datert 4. mars: Værforholdene har vært dårlige i denne periode, unntatt i Nord-Rogaland. Fiskeforekomstene — unntatt sild — har vært små i distriktet, unntatt i Bømlo—Bremnesdistriktet. Deltakelsen i fisket er som vanlig på denne årstid meget god. Der har forekommet en del redskapstap for sildefiskerne på grunn av sildetyngden. Fortsatt meldes om en del driv- miner, som imidlertid blir hurtig uskadeliggjort og ikke har virket hemmende på fisket.

Fiskerne er forbitret over nedsettelsen av ferskfiskprisen fra 1. mars, og mener at prisene nå er ulønnsomme. For- syningen av brenselolje er rikelig til all slags fiske. Fortsatt lite redskaper, reparasjonsmateriell og tauverk, unntatt sisal. Forsyningen til tilvirkerne er fullt tilstrekkelig.

Vårsildens fettprosent.

Prøve av 40 hl drivgarnsild nordvest for Svinøy 27. februar inneholdt 11,30 prosent fett.

Utlandet.

Det svenske sildefiske.

Gøteborg 26. februar: I uken som endte 23. februar ble det oppfisket 1102 tonn motortrålsild og 636 tonn snørpvad- sild. I alt er der siden sesongens begynnelse den 1. juli 1945 fisket 547 tonn garnsild, 1360 tonn damptrålsild, 19 990 tonn motortrålsild og 9219 tonn snørpvadsild, tilsammen 31 116 tonn, hvorav saltet 13 775 tonn. I siste uke ble motortrål- silden betalt med 18 til 40, gjennomsnittlig 20 øre pr. kg, snørpvadsilden med 20 øre.

Danmarks fiskerier 1945.

I følge det danske »Fiskeribladet«s februarutgave viser en foreløbig oversikt at det i 1945 av dansk saltvannsfisk er brakt i land 118 700 tonn mot 163 300 tonn i 1944. Fangst-

mengden fordeler seg med 27 200 tonn på rødspette, 30 600 tonn på torsk, 19 800 tonn på sild og brisling, 20 000 tonn på »skidtfisk« (underordnede fiskesorter og kvaliteter). Ut- førselen av ferske varer andrar til 24 700 tonn mot 82 500 tonn i 1944. Ytterligere opplyses at ålefisket ga 3700 tonn — omtrent som året før.

Produksjonen av damørret anslås til vel 500 tonn og utbyttet av ferskvannsfiskeriene utenom dette til 300 tonn. Av krebsdyr er der i 1945 fisket 1200 tonn mot 900, mens fangsten av skjell (muslinger) er sunket fra 77 000 tonn i 1944 til en bagatell av 3000 tonn i 1945.

En hval

på 30 fot ble i november 1945 skyllet i land i Nova Scotia på østkysten av Canada. Men den hadde vært død så lenge at ikke noe av disse ca. 5 tonn kjøtt og fett kunne nyttig- gjøres.

Svensk brislingfiske og hermetikkeksport.

I følge meddelelse fra Den Norske Legasjon i Stockholm foreligger der ikke utarbeidet tallmateriale vedkommende brislingfisket lengere fram enn til og med 1943. Hva angår anvendelsen av det oppfiskete kvantum brisling til hermetikk ble dette skilt ut fra den øvrige fiskehermetikk først i 1941, og er angitt bare for dette år og 1942.

Fangstmengden i tonn var i 1939 15 230, 1940 7550, 1941 5431, 1942 11 045, 1943 13 668. Herav ble det hermetisk nedlagt i 1941 1508 tonn til verdi kr. 4,1 mill. og i 1942 1920 tonn til verdi kr. 7,3 mill.

Utførselen av svenske sardinkonserver og annen fiske- hermetikk (tunfisk) andro i 1938 til 398 tonn, 1939 513 tonn, 1940 til 395 tonn. I 1941—44 ble hermetikkproduksjonen i sin helhet omsatt på hjemmemarkedet. Omlag 30 % av pro- duksjonen ble solgt til U. S. A., 30 % til Storbritannia og resten til Syd-Afrika, Argentina og andre land. En unn- takelse danner 1940 da 90 % av produksjonen gikk til Tysk- land.

Eksport av sild fra Sverige.

I forbindelse med de store fangstresultater på vestkysten, og de dårlige avsetningsmuligheter som er til stede, er det i dag framlagt en redegjørelse i »Morgon-Tidningen« som behandler stillingen på eksportmarkedet og de forholdsregler som er tatt for å bedre utførselen av sild.

Det føres forhandlinger med Polen, Belgia, England og de allierte okkupasjonsmyndighetene i Tyskland om eksport. Med Polen foreligger det en handelsavtale, og på tross av en rekke vanskeligheter utføres hver uke ca. 200 tonn fersk sild til dette land. Dessuten er det i alt solgt 30 000 tønner salt sild til Polen. Hva Tyskland angår er markedet frem- deles stengt, men som nevnt pågår forhandlinger. Likedan underhandles det med Belgia, noe som ventes å gi resultat. Betalingsvanskelighetene hemmer eksporten til England. Tsjekkoslovakia har fått 3000 tonn salt fisk; på grunn av transportvanskeligheter er ferskfiskeksport dit foreløbig umulig. Man venter også i løpet av våren å få i gang utførsel av salt sild til Italia.

Til slutt påpekes det faktum at islandsk og norsk sild er meget mer populær enn den svenske i innenlandsk konsum.

Dansk fiskeeksports stilling ved nyttårsskiftet.

I en nyttårsoversikt i det danske »Fiskeribladet« for januar 1946 skrives blant annet følgende (i utdrag):

Det tyske marked var på mange måter rent uunnværlig for dansk fiskeeksport. Dansk fisk kan selges i mange land, men de fleste stiller sine rent spesielle krav, som ikke alltid er så enkle å oppfylle. Det tyske marked hadde den eienommelighet, at det til enhver tid kunne avta praktisk talt alt som dansk fiske produserte.

I dag står visse deler av dansk fiske i fare for å miste sin eksistensbasis, hvis det over et lengere tidsrom skal unnvære det store mellomeuropeiske avsetningsområde.

I de første måneder etter befrielsen så det ut til at hele det danske fiske stod overfor en katastrofe, idet eksporten gikk helt i stå. Gledeligvis er imidlertid bildet endret.

Først kom tillatelsen til direkte leveranse i Storbritannia fra danske havfiskefartøyer — en forretning som har vist seg meget lønnsom for utøverne. Dernest kom eksporten til Belgia i gang, først ved transport i kuttere, senere oppnådde en tillatelse til transport gjennom Tyskland med danske fiskebiler. Derved ble det igjen anledning til å levere dansk fisk til Sveits. I de siste måneder er der sluttet handelsavtaler med Polen og Tsjekkoslovakia, som også forutsetter leveranser av dansk fisk. En handelsavtale med Finland har også gjort det mulig å bli av med størsteparten av de i Danmark opplagrete partier frossen fisk — dog med store tap for eksportørene. Mest bemerkelsesverdig og gledelig var gjenopptakelsen i november måned av eksporten av iset fisk i kasser til Storbritannia, foreløbig med 400 tonn pr. uke. Endelig kan det nevnes at dansk fiskeeksport i løpet av høsten og vinteren har hatt betydelige leveranser av ferskfisk til 21. armégruppe i Tyskland.

Stillingen ved årsskiftet er den, at Danmark har avsetning for sin fangst av rødspette til Storbritannia og til 21. armégruppe og at Nordsjøfiskernes fangster av torsk og hyse er sterkt etterspurt fra Belgia. Finere fiskesorter som tunge og piggvar tillikemed stor nordsjøtorsk har en viss avsetning til Sveits, men dette marked har sviktet noe i det siste. Det er for de billigere fiskesorter at det stadig kniper med avsetningen. Her håpes det på en gjenåpning av det mellomeuropeiske marked. Det har ytterligere vært en stor skuffelse at Storbritannia ikke har villet tillate import av ål, skjønt denne vare har hatt godt marked der siden før århundreskiftet. Det belgiske marked avtar ål, men forbruket er begrenset. Holland har alltid vært en betydelig avtaker, men der er ikke sluttet noen handelsavtale.

Til slutt uttales det at eksportmulighetene for tiden er tilstrekkelige for fisket, men at forholdene vil stille seg betydelig ugunstigere når vårfisken med sin langt større avkastning setter inn.

Tangindustri i Nova Scotia.

»Canadian Fisherman«s januarutgave beretter at mens andre industrier er stillet overfor etterkrigsproblemer med hensyn til avsetningen, så planlegger tangindustrien nyutvidelser.

Det meddeles at det i Yarmouth (Nova Scotia) skal opprettes et anlegg for tilvirkning og raffinering av bleket carageen (Irish Moss) med henblikk på framstilling av geleringsstoffer. Tidligere har det i Nova Scotia vært samlet og midlertidig preparert atskillig carageen, men den videre bearbeidelse har foregått i U. S. A.

Det fortelles at Irish Moss (carageen) er en liten sjøplante som vokser på fjellgrunn langs Nova Scotias kyst i lavvannsbeltet. Plantens farge varierer fra rødbrun til lysegrønn. Den blir bleket og antar da stråfarge.

Innsamling av Irish Moss foregår som bierverv mellom fiskesesongene og der er marked for alt det fiskerne kan samle, og gode priser betales for velbehandlet ren carageen.

Salget fra produsentene foregår enten i våt, tørret eller bleket og tørret tilstand. Blekingen foregår i alminnelighet på treplattformer, hvor tangen spredes utover i tre tommers dybde og vendes jevnlig for at blekingen skal bli jevn og fullstendig.

Det er nødvendig å tilføre fuktighet og tangen blir hyppig overstenket med sjøvann for å framskynde prosessen. Regnvann eller ferskvann bevirker at tangen råtner. Blekingen tar fra 2 til 3 dager alt avhengig av hvor meget solskinn der er.

I fabrikasjonsprosessen, ved hvilke geleringsstoffene blir uttrukket fra den blekede tang, blir denne malet og forbundet med ferskvann for å få skilt geleringsstoffet fra bladfibrene. Den gjenværende ekstrakt blir befridd for lukt (deodorized). Inndampet og pulverisert.

Nye anvendelser for det ferdiglavete geleringspulver blir funnet praktisk talt daglig. Ved siden av å kunne benyttes som geleringsmiddel for geleer og syltetøy, kan det også benyttes som bindingsmiddel (stabiliser) i iskrem, kosmetika, ansiktskremer, lepestift, barbersåpe, skokrem, lærsmørelser, skriveblekk og farger. Dessuten kan det benyttes som stivelsesmiddel i preserves, hermetisk kjøtt og fisk. For øvrig henvises til: Fiskeridirektoratets skrifter vol. 5 nr. 5 1938: »Undersøkelser over forekomstene av carageen« av G. og S. Lunde.

Shetlands fiskeindustri skal moderniseres.

Herring Industry Board har foreslått en gjennomgripende modernisering og reorganisasjon av fisketilvirkningen på Shetland og forslaget er godtatt av de ledende shetlandske tilvirkere.

The Board vil opprette et hovedanlegg for tilvirkningen i Lerwick, hvor det skal framstilles kippers, opprettes fryseri samt et anlegg for kunstig tørring av sild. Likeledes er det meningen å framstille sildemel, fiskemel og oljer. Det skal chartres et dampskip med kjølerom, som skal transportere de ferdige produkter til London.

Til å begynne med vil anlegget kreve en daglig råstofftilgang på 160 til 480 crans alt etter den skiftordning som praktiseres. Av råstoffet vil 16 tonn sild bli plasert i fryseri, 2 tonn anvendt til kippers og 5 tonn til tørring (dehydrering), som vil gi 1 tonn ferdig vare, alt pr. døgn.

Anlegget som skal være i drift i god tid til sildesesongens begynnelse i juni 1946, er planlagt med det for øye å kunne utvides slik at Shetlandsøyene på ny skal bli et av de betydningsfulleste sentra for sildefisken. Anleggets begynnelsekapasitet er bagatellmessig i forhold til de sildekvanta som ble ilandbrakt på Shetland i øygruppens velmaktsdager som sildefiskesentrum, men planen er ganske omfattende, og omfatter også ferskfisk.

Det regnes med god avsetning til de tettbefolkete industristrøk i ly av selvforsyningspolitikken.

Meget godt bankfiske fra Nvfundland i 1945.

I følge »Canadian Pacific Fisherman«s januarutgave ga havfisken på Grand Bank rekordutbytte i 1945. Fiskefar-

tøyene gjorde gode turer, og utbyttet ble meget lønnsomt både for redere og mannskaper.

Størst fangstutbytte hadde skonnerten »Pauline C. Winters» som brakte i land 6900 kvintaler saltfisk. Toppfangst for de fartøyer som i landbrakte fangsten i fersk stand ble omregnet til saltfisk 6500 kvintaler.

Lotten til de fiskere som fisket med saltfiskproduksjon for øye lå mellom 1000 og 1500 dollars og liknende lott ble også oppnådd av de som leverte fangsten fersk. Sesongens varighet kan settes til 6 måneder.

Det opplyses at fisken har gått bra unna. Flere skipslaster bestående av 1-kvintals kartonger er sendt til Portugal, mens eksporten til de vestindiske øyer har foregått regelmessig gjennom hele året. Som emballasje for Vestindia benyttes fater.

De Nyfundlandske fiskere så i 1945 igjen franske, portugisiske og spanske fiskefartøyer på bankene. Blant disse var det mange moderne trålere, men også mange gamle seilskuter.

British Columbias sildefiskerier.

I 1945 ble det i B. C. fisket 34 302 tonn pilchard. Det ble produsert 75 724 kasser hermetisk pilchard, enn videre 1 172 676 gallons pilchardolje og 5880 tonn pilchardmel. Ved utgangen av 1945 var der dessuten fisket 65 140 tonn sild, hvorav tilvirket 1 110 927 kasser hermetikk, 230 000 gallons sildolje, 2090 tonn sildemel. Av sildeavfallet ble det framstillet 365 975 gallons olje og 1932 tonn mel.

Flytransport.

Det er klart at også U. S. A. transporterer ferske sjøprodukter pr. fly. Der spanderer en ikke fly på torsk, men på levende hummer. I slutten av desember ble et parti på 5000 pund levende hummer pakket i lette kasser med frisk tang fløyet fra Eastport i Maine til Los Angeles. Turen tok 21 timer og hummeren kom fram i fin form. Det var ikke nødvendig med noen særskilt kjøling — denne besørget de høyere luftlag som ruten gikk gjennom.

Tidligere er et forsøk med samme heldige utfall gjennomført fra Newark i New Jersey til Los Angeles. Det er firmaet Jordan Lobster Company i New York som foretar disse transporter.

Eventyrlig fortjeneste for laksefiskerne i British Columbia.

I følge »Canadian Fisherman»s januarutgave berettes at ikke offisielle kilder vet å fortelle at British Columbias laksefiskerier i 1945 har gitt dobbelt så stort utbytte som i 1944.

Rent eventyrlig lyder beretningen om de fortjenester som fiskerne oppnår — ikke minst sett i sammenheng med den også etter norske forhold beskjedne lott for en 6 måneders banktur til Nyfundlandsbankene på opp til \$ 1500 som oppnås av laksefiskernes kolleger i de østlige provinser.

Det fortelles at en god fangstdag gir en båteier, som har investert en kapital på \$ 15 000 i båt og redskaper, \$ 2000. Det drygeste er imidlertid at heldige juli og augustmåneder gir en mannlott på mellom \$ 5000 og 40 000.

Der benyttes nøter som er 1400 fot lange og 55 fot dype og koster fra \$ 2000 til 4000. I et heldig kast kan det tas

opp til 5000 stykker laks. Det fiskes også med garn som koster \$ 400 pr. stykket. En garnfisker kan tjene opp til \$ 5000 pr. år. Laksen tas også på dorg og utøveren av dette fiske kan greie \$ 50 i daglig fortjeneste.

Trålfisket.

Vi gjengir i dag Fiskeridirektoratets henvendelse av 16. februar 1946 angående trålfisket. Trålerlovens tekst og en forholdsvis lang rapport fra en »småtråler» er utelatt.

I forbindelse med behandlingen av endring i trålerloven for å åpne adgangen til å fornye konsesjon for tidligere konsesjonsinnehavere som har mistet sitt fartøy under krigen og i diskusjonen om gjenreisningen av de krigsherjete kystdistrikter og om de framtidige eksportmuligheter, har trålerspørsmålet fått fornyet aktualitet. Direktoratet har mottatt en rekke henvendelser i saken både fra fiskere og andre næringsdrivende i fiskebransjen, og spørsmålet har som kjent fått en framtrædende plass i dagens diskusjon.

Direktoratet har ikke tatt noe standpunkt til spørsmålet om hvorvidt og i hvilken utstrekning man nå bør gå til utvidelse av den gjeldende trålerlovs adgang til trålfiske. Men man anser spørsmålet av så stor betydning at man mener det er grunn til å ta det opp til ny vurdering og vil derfor gjerne høre hva fiskernes organisasjoner og de interesserte organisasjoner for øvrig i fiskerieringen mener om dette spørsmål nå.

Det er i denne forbindelse av betydning å ha klart for seg at det norske kystfiske er sterkt sesongbetont og at en uttømming ved rikere tilførsler av råstoff utenom sesongene for kystfisket kan vise seg nåkrevd. I likeledes må en være oppmerksom på de naturbetingede store vekslinger i fiskeforekomstene, og at en utvidet virksomhet utenfor vårt eget territorium i noen grad kan avbøte følgene av disse vekslinger for råstofftilførslene, hvilket under gitte forhold kan få meget stor betydning. Man neker spesielt på disse to momenter, selv om det også er andre vektige grunner for at man skal være beredt.

Den første lov angående fiske med trål ble gitt 13. mai 1908 og loven innførte forbud mot trålfiske på norsk sjøterritorium. Denne lov ble senere avløst av loven av 20. mai 1925 som skienet straffen for overtredelser og innførte nye bestemmelser om redskapenes horstning og ombord, når fartøyet er på sjøterritoriet. I den midlertidige lov av 16. juli 1926 som avløste loven av 1925, ble bestemmelsene utvidet til ikke bare å forby trålfiske på sjøterritoriet, men også til å forby ilandbringelse av trålfangst fisk i norsk havn, m. a. o. faktisk en utvidelse av forbudet mot trålfiske til også å gjelde utenfor sjøterritoriet. Loven ånnest imidlertid adgang til å gi dispensasjon for de trålere som hadde vært i drift for lovens ikrafttreden.

Sådan dispensasjon ble således også gitt til 11. trålere på visse vilkår, bl. a. måtte all fisk som disse brakte i land være saltet ombord, og videre var det bestemmelse om annenåventikt

Selv om loven ikke inneholder noen uttrykkelig bestemmelse om trålere under 50 tonn, ble bestemmel-

sene på grunnlag av uttalelser under lovens forberedelse tolket derhen at forbudet ikke omfattet trålere under 50 tonn som fremdeles hadde adgang til å bringe i land trålfanget fangst utenfor territorialgrensen.

Denne lov var imidlertid bare beregnet å være av midlertidig karakter, og arbeidet ble tatt opp for å få fastsatt endelige bestemmelser. Det ble i den anledning nedsatt en komité som avga sin innstilling 9. mars 1937, og i 1938 ble det framsatt proposisjon til ny lov om fiske med trål.

På grunnlag av Stortingets vedtak av 28. februar 1939 ble det 17. mars 1939 utferdiget en ny lov. Omfanget av adgangen til å fiske med trål framgår av denne lovs § 1.

Så vel tidligere som under denne lovs behandling gjorde det seg delte meninger gjeldende angående på hvilken måte trålfiske skal reguleres. Lovens bestemmelser var imidlertid i ikke liten utstrekning diktert av de vanskelige omsetningsforhold, og den ga for så vidt også uttrykk for at en endring i omsetningsforholdene kan være grunnlag for å åpne adgangen til en utvidet tråldrift.

Etter loven er trålfiske fritt for trålere under 50 tonn, dog således at disse må rette seg etter de driftsforskrifter og gi de fangstopp-gaver som kreves.

Spørsmålet om hvilken grense som her skulle settes, var det ikke liten diskusjon om under lovens behandling, og her ble antydning både 75 tonn og 100 tonn som grense. Man må nærmest få forståelsen av at det var forutsetningen senere, når man hadde høstet mer erfaring og eventuelt hadde hatt anledning til å drive noe forsøksfiske med en større tråler, å heve grensen fra 50 tonn til 75—100 tonn.

Foruten de 11 trålere som på visse vilkår ble gitt dispensasjon fra trålerloven, var det i tiden før krigen ca. 25 småtrålere (fartøyer under 50 br. reg. tonn) som hadde søkt om og fått tillatelse til å drive fiske med trål utenfor territorialgrensen.

Av disse fartøyer er det spesielt fartøyer som hører hjemme i Møre og Nord-Norge som har drevet det man i denne forbindelse mener med trålfiske, mens de øvrige småtrålere vesentlig har fisket med større reke-trål og/eller snurrevad, (snurrevad betegnes ofte av fiskere feilaktig som trål).

Fartøyene hadde i årene 1937, 38 og 39 gjennomsnittlig 57, 30 og 26 driftsdøgn pr. år.

Årsaken til det forholdsvis ringe antall driftsdøgn med et så vidt effektivt redskap som trål må formentlig vesentlig søkes i det forhold at været har stilt seg hindrende eller at fisken har forsvunnet fra disse tråleres vanlige fiskfelt. Forholdet er nemlig det at disse småtrålere i det vesentligste er henvist til å fiske på banker hvor bunnforholdene er gode. Årsaken hertil ligger i fartøyenes størrelse, maskinkraft og redskapenes ringe robusthet.

De aller fleste av de her omhandlede småtrålere er vanlige fiskefartøyer og er som sådanne ikke opprinnelig bygd og utstyrt for trålfiske. Fartøyene er vel-skikket for vanlig drift, men erfaringene har vist at maskinkraften og farten gjerne blir for liten under fiske med trål, hvor redskapet som kjent slepes langs

bunnen. Redskapene må gjøres så lette som mulig på bekostning av deres styrke og det vil uvilkårlig søkes hen til de steder hvor det kan arbeides med minst risiko for å få redskapene ødelagt. Således vil disse småtrålere i stor utstrekning være avhengige av gode bunnforhold. Forsøk med å benytte bobbons (ruller) under redskapet for å kunne slepe noten over hårdere og mer ujevn bunn, har erfaringsmessig i de fleste tilfelle vist at fartøyenes maskinkraft ikke strekker til, således at fangstevnen nedsettes.

Fiskeridirektoratet har mottatt uttalelse fra en av de fiskere som har drevet trålfiske med småtrålere. De fleste fiskere synes å ha høstet den erfaring at fartøyene er for små og har for svake maskiner.

Fiskeridirektoratets skipskyndige konsulent utarbeidet tegninger av 2 motorfartøyer av henholdsvis 75 og 100 fots lengde (ca. 65 og 125 bruttotonn). Tegningene er utarbeidet med særlig henblikk på trål- og snurpenoffiske, men fartøyene vil også kunne nyttes til hvilket som helst fiske eller hvilken som helst fart fartøyer av denne størrelse vanligvis anvendes til. Fartøyene utstyres med bl. a. trålvinsj og kjøleinnretning i lasterommene for transport av fersk fisk.

Fartøyer av ca. 100 fots størrelse vil etter sakkyn-diges mening antakelig være vel skikket til tråldrift på fjernere liggende banker, mens 75 fots størrelsen er beregnet til fiske på bankene utenfor vårt territorium.

For å få noen erfaring om trålfiske med fartøyer av den størrelse som foran nevnt, akter Fiskeridirektoratet å igangsette forsøksfiske, dersom de nødvendige midler hertil blir bevilget. Man har foreslått så-dan bevilgning på inneværende års budsjett. Det er meningen i forbindelse med selve fiskeforsøket også å gjøre forsøk med fangstens anvendelse til forskjellige formål.

Ved siden av et norsk trålfiske med »småtrålere« kan en utvidet adgang til trålfiske også tenkes gitt på den måten at man gir adgang for flere vanlige tråler-fartøyer til å drive dette fiske enn de 11 som etter gjel-dende lov kan gis konsesjon.

For å få materiale til behandlingen av tråls-pørsmålet er det av vesentlig betydning å bli kjent med de interessertes stilling til saken i dag. Uttalelsen bes avgitt så vel angående spørsmålet om forhøyelse av tonnasegrensen for småtrålere som angående en ut-videlse av adgangen til å drive trålfiske med stor-trålere.

Engelsk mål og vekt omgjort til norsk:

1 pund	=	0,454 kg
1 cwt	=	50,8 »
1 stone	=	6,35 »
1 cran	=	170,47 liter
1 gallon	=	4,54 »
1 tonn	=	1016 kg
1 barrel	=	121,2 liter

Utsiktene for fiskeriene våre.

Et foredrag fra sommeren 1945.

Dette foredraget er skrevet av en av funksjonærene i Fiskeridirektoratet. Sely om det nå er noe gammelt kan det kanskje tjene til å kaste et visst lys over utviklingen. Det som skrives står imidlertid helt for forfatterens egen regning.

I en liten oversikt for noen uker siden gjennomgikk vi enkelte hovedtrekk i fiskeriene under krigen.

Langt verre blir det å danne seg noen mening om fiskeriene i framtiden. Utgangspunktet for alle som produserer for salg, er, og må alltid være, et overslag over hvor meget som kan selges til forskjellige priser. Og om det vet vi lite og ingen ting i dag.

Før krigen ble 80—90 % av hele fangsten eksportert. Sannsynligvis kommer vi til å bruke en større del av fangsten innenlands, nå etter krigen. Men i alle høve blir vi også i framtiden sterkt avhengig av utlandet. Situasjonen på våre utenlandske markeder er annerledes enn den vi måtte regne med i 1939.

Tyskland, som under krigen har tatt så godt som hele eksporten, var også før krigen et meget viktig marked. Hvilken betydning dette marked vil få, vet vi ikke noe om. Og fra de øvrige har vi vært isolert i 5 år. I den utstrekning behovet der har vært dekket, er det skjedd ved leveringer fra våre konkurrenter: Markedslanternes egne fiskere, og nasjoner som i likhet med Norge baserer sitt fiske på eksport.

Grunnlaget for en vurdering av fiskeriene i framtiden er foreløpig meget usikkert og usikre spådommer har mindre betydning. En viss *problemstilling* skulle det likevel være mulig å skissere.

På den ene side blir markedssituasjonen avgjørende for det vi kan selge, og med det blir også bestemt hva vi har høve til å ta opp av sjøen. Noe vil det bero på vår *salgsevne*, våre *tiltak* overfor markedene. Hvor langt vi kan komme, vil bli bestemt av den måten den internasjonale handel blir ordnet på. Blir det fri handel mellom landene? Eller får vi tilbake systemet med *kontingenteringer* — mengdemessige begrensninger av eksport og import?

I den første tiden — før den største matvaremangel i Europa er dekket — blir det sikkert mulig å selge alt som vi bare kan skaffe. For så vidt kunne vi gjerne bygge ut våre fiskerier til kjempemessige dimensjoner. Men mange av de nye driftsmidlene som vi i så fall måtte anskaffe, ville få langt større varighet enn den krigsbestemte etterspørsel etter våre fiskeriprodukter. Dette punkt er meget sentralt i en vurdering av fiskeriens framtid, og vi skal ta det opp igjen senere.

Ser vi nå på de indre forutsetninger for å kunne fiske meget, så er disse i første rekke: Forekomstene av sild og fisk på områder hvor fiskerne kan ta dem

med sine redskaper. Fisken er fra naturens side utstyrt med en enorm formeringsevne, men ulike vilkår for oppveksten fra år til år skaper meget store skilnader i årskullenes størrelse. Dette virker inn på de fiskemengder som fra år til år og over årsperioder er til stede på fiskefeltene. De havområder og havdyp som disse vekslende forekomster kan tas på, er så igjen avhengig av strøm og temperatur, noe som også er underkastet meget store vekslinger. Nærmere kjennskap til naturens eiendommelige bølgebevegelser — innen året etter årstidene, fra år til år og over perioder av år — gjør det mulig for havforskerne å *forutsi* fangstresultatet. Men først når disse undersøkelser føres videre, vil de bli av praktisk betydning for fiskernes økonomiske kalkyler. *Mulighetene* for et sikrere grunnlag er til stede. For *så vidt* kan vi si, at utsiktene for fiskeriene våre står det til oss selv å registrere.

Muligheten for å få gode fangster, på de områder som det ikke har vært drevet fiske på under krigen, synes å være meget gode. Norske fiskere driver nå på bankene i Norskehavet, og kommer tilbake med rekordfangster. Men dette er nok en overgang, og det forteller neppe noe om utsiktene over et lengre tidsrom.

Vekslinger karakteriserer fiskerienes historie gjennom alle tider, og så vidt en kan se, har disse vekslinger vært naturbestemt og uavhengig av hvor meget fiskerne tar opp. Hvordan et mer intenst fiske vil virke, er enda ikke utforsket.

Det *berettes* om svarte år og eventyrlige fangster. Havforskerne har i de siste 80 år utdypet bakgrunnen for dette. Men fiskerienes historie beretter også om generasjoners arbeid med å bedre fangstteknikken, for på den måten å beherske naturens luner. Arbeid med å bedre teknikken er enda ikke avsluttet, og blir det sannsynligvis ikke. Enkelte trekk som ligger helt i dagen, kan nevnes.

I løpet av mellomkrigstiden ble motoren så god, at det i 1930-årene ikke var tale om å bygge dampfartøyer til fiske. Tvert imot ble en del dampmaskiner skiftet ut til fordel for motor, og når havfiskeflåten skal bygges opp igjen, blir alle de dampskipene som er gått tapt, uten videre erstattet med motorfartøyer. De gir for samme båtstørrelse større lasteevne og større aksjonsradius.

(Fortsettes).

De bør

sikre Dem en annonse i Fiskets Gang« Foreløpig kan De bare få plass på omslaget. Plassen er derfor begrenset.